

19. december 2011

FOLKETINGETS
OMBUDSMAND

Inspektion af detentionen i Kangerlussuaq den 2. juni 2011

ENDELIG

J.nr. 2011-0863-6180/PH

Indholdsfortegnelse

1.	Indledning.....	2
2.	Anvendelse af detentioner.....	2
2.1.	Regelgrundlag.....	3
2.2.	Frister mv.....	4
3.	Celler, forrum mv. og afprøvning af brandmelderfunktion.....	6
4.	Møblering.....	8
5.	Andre forhold	11
6.	Sager til gennemsyn.....	12
6.1.	Lidt om sagerne	12
6.2.	Regelgrundlag.....	13
6.2.1.	Bestemmelser om detentionsanbringelse af berusere	14
6.2.2.	Bestemmelser om detentionsanbringelse af andre end berusere	15
6.3.	Udstrækning af pligten til at føre detentionsblanketter mv.	16
6.4.	Udskrift af kriminalregisteret	18
6.5.	Lægeundersøgelse	19
6.6.	Visitation	21
6.7.	Tilsyn med berusere mv.....	23
6.8.	Løsladelse.....	28
	Opfølgning	28
	Underretning	28

1. Indledning

Som led i ombudsmandens almindelige inspektionsvirksomhed (jf. § 18 i lov nr. 473 af 12. juni 1996 om Folketingets Ombudsmand) foretog jeg og 2 af mine medarbejdere den 2. juni 2011 inspektion af detentionen i Kangerlussuaq. Inspektionen udgjorde 1 af i alt 6 inspektioner i Vestgrønland i starten af juni måned 2011 hvor 2 anstalter for domfældte, 1 pension og 3 detentioner blev inspiceret.

Jeg har tidligere, den 16. maj 2003, foretaget inspektion af detentionen i Kangerlussuaq. Den 4. marts 2004 afgav jeg en endelig rapport om denne inspektion der blev fulgt op i opfølgingsrapporter af 25. april 2005 og 28. februar 2006 samt et afsluttende brev af 10. juli 2006.

Under et ophold i Kangerlussuaq den 6. august 2007 i anden anledning foretog jeg en besigtigelse af detentionen i Kangerlussuaq. Den 24. august 2007 sendte jeg et brev som skriftlig opfølgning på denne besigtigelse.

Under inspektionen bad jeg om kopi af de seneste 10 detentionsblanketter med tilhørende bilag (lægeerklæring mv.). Jeg modtog de nævnte rapporter da jeg kom tilbage til detentionen i Kangerlussuaq den 7. juni 2011 i forbindelse med min hjemrejse til Danmark. Materialet er gennemgået nedenfor under pkt. 6.

Denne rapport har i en foreløbig udgave været sendt til Politiet i Kangerlussuaq, Politimesteren i Grønland og Justitsministeriet for at myndighederne kunne få lejlighed til at komme med eventuelle bemærkninger om de faktiske forhold som rapporten måtte give anledning til. Jeg har ikke modtaget bemærkninger til rapporten fra myndighederne.

2. Anvendelse af detentioner

Detentioner kan anvendes til berusere, anholdte, tilbageholdte og afsonere, men er primært beregnet til berusere.

Under min besigtigelse af detentionen i Kangerlussuaq den 6. august 2007 blev det oplyst at der ikke anbringes tilbageholdte og afsonere i detentionslokalerne dette sted

i blot lidt længere tid. Jeg har dog også omtalt regelgrundlaget for anbringelse af tilbageholdte og afsonere i detention i Grønland nedenfor.

2.1. Regelgrundlag

Det retlige grundlag for anbringelse af berusere i detentionen er Politimesteren i Grønlands dagsbefaling om frihedsberøvelse i detentioner, nu dagsbefaling nr. 1 af 23. februar 2011 der trådte i kraft den 1. marts 2011 og er revideret på et enkelt punkt den 28. juni 2011. Denne dagsbefaling afløste dagsbefaling nr. 1 af 2. maj 2008, der blev revideret den 30. januar 2009. De nærmere regler om behandlingen af berusere findes i dagsbefalingens afsnit 2.

Det retlige grundlag for anbringelse af anholdte i detentionen (som sigtede for kriminelle forhold) er også Politimesteren i Grønlands dagsbefaling, jf. nærmere afsnit 3 i dagsbefalingen. Anholdte der har fået opretholdt anholdelsen, er (nu) omfattet af dagsbefalingens afsnit 4.

Det retlige grundlag for anbringelse af tilbageholdte i detentionen er § 370, stk. 1, i retsplejelov for Grønland (lov nr. 305 af 30. april 2008) der trådte i kraft den 1. januar 2010. Efter denne bestemmelse anbringes tilbageholdte i en detention eller i en anstalt medmindre retten har truffet beslutning om mindre indgribende forholdsregler efter § 361 eller anbringelse på en psykiatrisk ledet anstalt under kriminalforsorgen i Danmark efter § 371.

Det retlige grundlag for anbringelse af afsonere i detentionen er § 195, stk. 2, i kriminallov for Grønland (lov nr. 306 af 30. april 2008) der trådte i kraft den 1. januar 2010. Efter denne bestemmelse kan en foranstaltning med anstaltsanbringelse af kortere varighed i særlige tilfælde fuldbyrdes i detention efter regler der fastsættes af ledelsen af Kriminalforsorgen i Grønland i samarbejde med politimesteren.

Sådanne regler har Kriminalforsorgen i Grønland i samarbejde med politimesteren udstedt i bekendtgørelse nr. 1173 af 7. december 2009 om fuldbyrdelse af en foranstaltning med anstaltsanbringelse i detention der (ligesom loven) trådte i kraft den 1. januar 2010. Efter § 1 i denne bekendtgørelse kan direktøren for Kriminalforsorgen i Grønland efter aftale med politiet undtagelsesvis bestemme at en foranstaltning med anstaltsanbringelse for en kortere periode skal fuldbyrdes i detention.

For så vidt angår tilbageholdte fremgår det af den grønlandske retsplejelovs § 383, stk. 2, at justitsministeren eller den justitsministeren bemyndiger dertil, fastsætter

nærmere regler om behandlingen af tilbageholdte, herunder for tilbageholdte der er isoleret, og tilbageholdte der er anbragt i politiets detentioner.

Sådanne regler har Kriminalforsorgen i Grønland efter bemyndigelse fra justitsministeren fastsat i bekendtgørelse nr. 1176 af 7. december 2009 om tilbageholdte der (ligesom loven) trådte i kraft den 1. januar 2010. Efter § 81 i denne bekendtgørelse kan tilbageholdte for en kortere periode anbringes i detention.

Efter § 81, 2. pkt., i denne bekendtgørelse og § 4 i bekendtgørelse nr. 1173 fastsætter politimesteren bestemmelser om anbringelse af henholdsvis tilbageholdte og domfældte der navnlig under hensyn til personale- og lokalemæssige forhold i detentionerne kan indeholde fravigelser af reglerne i disse bekendtgørelser.

Sådanne regler har Politimesteren i Grønland fastsat i bekendtgørelse nr. 321 af 29. marts 2010 om tilbageholdte og domfældte i politiets detentioner, der trådte i kraft den 15. april 2010.

Politimesteren i Grønlands dagsbefaling om frihedsberøvelse i detentioner indeholder også nærmere regler om behandlingen af tilbageholdte og afsonere, jf. nærmere afsnit 4 og 5 i dagsbefalingen.

Politimesteren i Grønland har i en cirkulæreskrivelse af 23. februar 2011, der er bilag 4 til dagsbefalingen, redegjort nærmere for de væsentligste ændringer og justeringer i forhold til den tidligere gældende dagsbefaling.

2.2. Frister mv.

I den nye dagsbefaling af 23. februar 2011, der som nævnt trådte i kraft den 1. marts 2011, er der indført frister for tilbageholdte og domfældtes ophold i detentionen, jf. dagsbefalingens afsnit 4.7 og 5.7. Fristerne skal sikre at der ikke længere opstår tilfælde af langvarige anbringelser i detentionen.

Ved hoved- og lokalstationer hvor der findes en anstalt, skal en tilbageholdt normalt overføres til anstalten inden for et døgn, og ved hoved- og lokalstationer hvor der ikke findes en anstalt, skal en tilbageholdt normalt overføres til anstalt senest 14 dage efter tilbageholdelsen, jf. afsnit 4.7. Samme bestemmelse findes i afsnit 5.7 (jeg går ud fra at det er fejl at der også står tilbageholdte i dette afsnit der handler om afsonere).

Politimesteren kan dog undtagelsesvist bestemme at fristerne overskrides, hvis trafikale og vejrmæssige forhold nødvendiggør det. For så vidt angår tilbageholdte kan det også ske hvis efterforskningen i særlige tilfælde taler for det.

Det fremgår af Politimesteren i Grønlands årsstatistik for 2010 at der siden 2006 er sket en markant nedgang i antallet af "manddage" hvor tilbageholdte og afsonere har opholdt sig i detentionerne i Grønland. For så vidt angår afsonere er der dog sket en stigning fra 2007 til 2008 og fra 2009 til 2010. Tallet for tilbageholdte var 981 dage i 2010 mod 1.538 dage i 2009 (og 5.934 dage i 2006). Tallet for afsonere var 94 dage i 2010 mod 78 dage i 2009 (og 1.048 dage i 2006).

Kriminalforsorgens statistik indeholder også oplysninger om tilbageholdte og dømte i detention i Grønland, dog kun oplysning om hvor mange der var den 1. december de enkelte år. I statistikken for 2010 er der imidlertid ingen tal for tilbageholdte og dømte i 2010, jf. tabel 11.5. Den 1. december 2009 var der ifølge statistikken 3 tilbageholdte og ingen dømte.

I et brev af 14. september 2010 i en sag om bl.a. anvendelse af detentioner i Grønland til andre end berusere som jeg rejste i 2007 (j.nr. 2007-2874-618), har Justitsministeriet orienteret mig om status i denne anvendelse. Ministeriet oplyste i den forbindelse at Politimesteren i Grønland en gang om ugen mødes med Kriminalforsorgen i Grønland hvor det bl.a. drøftes hvornår eventuelle tilbageholdte eller afsonere i detentionerne vil kunne overføres til en anstalt. Ministeriet oplyste endvidere i brevet at anvendelsen af detentionerne i Grønland fremover vil blive drøftet i tilknytning til generelle "Grønlandsmøder" der som udgangspunkt vil blive holdt hvert halve år.

Politiets statistik indeholder desuden oplysning om antallet af sager om berusere, fordelt på de enkelte distrikter. I Kangerlussuaq var der i 2010 i alt 4 sådanne sager.

Under min inspektion den 2. juni 2011 af detentionen i Kangerlussuaq bad jeg om kopi af anholdelsesprotokollen for perioden 1. januar 2011 til 1. juni 2011. Det blev oplyst at politiet i Grønland nu har en samlet elektronisk anholdelsesprotokol, og at apnumrene for de enkelte stationer derfor ikke længere er fortløbende.

Jeg går ud fra at det er muligt fra den elektroniske anholdelsesprotokol at udtrække oplysninger om de frihedsberøvelser der har været (samlet set og) i de enkelte detentioner over en given periode. Jeg beder politimesteren om at oplyse om det er rigtigt forstået, og i givet fald om en kopi er en sådan udskrift for detentionen i Kangerlussuaq for perioden 1. januar 2011 til 1. juni 2011.

Jeg går ud fra at det heraf vil fremgå hvordan frihedsberøvelserne fordeler sig på berusere, anholdte, tilbageholdte og dømte. Jeg er, som det fremgår, opmærksom på at der ikke anbringes tilbageholdte og dømte i detentionen i Kangerlussuaq i blot lidt længere tid (men kun som såkaldte transportanter, jf. også pkt. 4 nedenfor).

3. Celler, forrum mv. og afprøvning af brandmelderfunktion

Rapporten af 4. marts 2004 om inspektionen den 16. maj 2003 af detentionen i Kangerlussuaq indeholder en gennemgang af de fysiske forhold i detentionen mv. Som det fremgår heraf er detentionen beliggende i en selvstændig bygning, der også indeholder kontor for politiet og en bolig for en polititjenestemand og dennes familie. Detentionen ligger nogle hundrede meter fra lufthavnens hovedbygning.

Detentionen består, som også nævnt i den tidligere rapport, af et vagtværelse/kontor med elektronisk overvågningsudstyr og en skranke, to celler, et lille forrum til cellerne og et toilet med en udslagsvask.

Der var på tidspunktet for inspektionen ingen personer anbragt i detentionen.

Som det fremgår af opfølgingsrapport nr. 2 om min sidste inspektion af detentionen, er pladerne foran vinduerne – der havde for store huller – udskiftet siden min sidste inspektion af detentionen. Det skete den 17. oktober 2005.

Ved min besigtigelse af detentionen i Kangerlussuaq den 2. juni 2011 bemærkede jeg at de indvendige hængsler på vinduerne i detentionslokalerne ikke var afrundede, og jeg gjorde opmærksom på at det muligvis kunne udgøre en sikkerhedsmæssig risiko.

Det blev oplyst at politiet ville tale med den lokale vvs-mand og orientere mig om udfaldet heraf når jeg kom til Kangerlussuaq igen i forbindelse med min tilbagerejse til Danmark.

Ved min fornyede besigtigelse af detentionen den 7. juni 2011 så jeg at hængslerne var blevet afrundede.

Jeg har noteret mig at hængslerne blev afrundet umiddelbart efter min inspektion.

Som nævnt i rapporten fra min sidste inspektion er der i loftet overvågningsapparat og brandmelderapparat der er indkapslet med gitre. Brandmelderapparatet omfat-

ter 2 gitre. Det ene er med store huller og bag dette er der et gitter med små huller. Det andet (runde, hvide) apparatur syntes umiddelbart kun at have et gitter, og hullerne heri virkede umiddelbart større end de 4 mm som Rigspolitiet har meldt ud er den maksimalt tilladte hulstørrelse, jf. (bl.a.) opfølgingsrapport nr. 2 af 28. februar 2006 om min tidligere inspektion af detentionen i Kangerlussuaq. Jeg målte ikke hullerne ved inspektionen den 2. juni 2011, men jeg spurgte til dette forhold. Det blev oplyst at politiet ikke var klar over hvad der var bag dette gitter, men ville undersøge det, og hvis apparaturet ikke blev brugt, ville det blive taget ned. I modsat fald ville politiet måle størrelsen af hullerne.

Jeg beder om at få oplyst resultatet af politiets undersøgelse af dette forhold.

Ved inspektionen den 2. juni 2011 bemærkede jeg også at der foran indkigshullet i døren til detentionslokalerne er monteret en boks der kan låses – så det ikke er muligt for uvedkommende at kigge ind i lokalerne.

Overvågningsudstyret blev afprøvet den 7. juni 2011, og det virkede også denne gang uden problemer.

Ved inspektionen den 2. juni 2011 fremtrådte detentionslokalerne i en god vedligeholdelsesmæssig stand.

Efter afsnit 1.1 i Politimesteren i Grønlands dagsbefaling nr. 1 af 23. februar 2011, der trådte i kraft den 1. marts 2011, skal arrester og detentioner (herunder fælleslokaler) holdes i en tilfredsstillende rengøringsmæssig stand.

På tidspunktet for inspektionen fremtrådte begge detentionslokaler rengjorte.

Ved min sidste inspektion af detentionen i Kangerlussuaq blev det oplyst at brandvæsenet alarmeres automatisk når brandalarmen aktiveres. I opfølgingsrapporten om denne inspektion gik jeg ud fra at stationslederen havde fremskaffet en ekstra nøgle og havde afleveret denne til den stedlige brandinspektør. Under inspektionen denne gang blev det bekræftet at brandinspektøren har en ekstra nøgle til detentionen.

Efter afsnit 1.5.3 i Politimesteren i Grønlands dagsbefaling af 23. februar 2011 skal den automatiske brandmelderfunktion afprøves mindst en gang om måneden, og re-

sultatet heraf skal indføres i en blanket (dagsbefalingens bilag 3). Under inspektionen modtog jeg kopi af blanketten til notat om afprøvning af brandmelderfunktionen der senest havde været afprøvet den 16. maj 2011. Blanketten omfatter afprøvninger fra 3. december 2007 til denne dato.

Jeg har noteret mig at brandmelderfunktionen, bortset fra i maj og juni 2009 og juni 2010, har været afprøvet mindst en gang om måneden i overensstemmelse med dagsbefalingens regler.

4. Møblering

Hvis et detentionslokale anvendes til tilbageholdte eller domfældte, skal den indsatte have tilbud om at lokalet udstyres med en sammenklappelig seng, bord og stol, med mindre sikkerhedsmæssige hensyn undtagelsesvis taler herimod, jf. § 11 i Politimesteren i Grønlands bekendtgørelse nr. 321 af 29. marts 2010.

Dagsbefalingens afsnit 4.9 indeholder følgende nærmere bestemmelser om tilbageholdtes ret til sparsomt møblement:

”Når tilbageholdte undtagelsesvis opholder sig i politiets detentioner mere end ganske kortvarig skal detentionslokalet, i det omfang det findes sikkerhedsmæssigt forsvarligt, være udstyret med en sammenklappelig seng, bord og stol.

Der skal udarbejdes notits om udlevering af møblement, samt i tilfælde, hvor den tilbageholdte af sikkerhedsmæssige årsager har været frataget møblementet eller den tilbageholdte har frabedt sig møblementet. Notitsen udarbejdes på den vedlagte skabelon. Se bilag 7.

Notitsen skal i disse tilfælde indeholde oplysninger om baggrunden for, at den pågældende ikke har fået udleveret møblementet, samt om hvilket tidsrum, den pågældende har været frataget møblementet. Notitsen sammenhæftes med detentionsblanketten.”

Afsnit 5.9 indeholder tilsvarende bestemmelser for afsonere der opholder sig i politiets detentioner.

Den skabelon til notits om (manglende) udlevering af møblement til tilbageholdte og afsonere der er omtalt i citatet, er udarbejdet i forbindelse med udsendelsen af den nye dagsbefaling af 23. februar 2011.

Som tidligere nævnt blev det under min besigtigelse af detentionen i Kangerlussuaq den 6. august 2007 oplyst at der ved denne detention ikke bliver opbevaret (sparsomt) møblement til opstilling i cellerne ved anbringelse af domfældte eller tilbageholdte. Årsagen hertil er at der ikke anbringes sådanne indsatte i detentionslokalerne dette sted i blot lidt længere tid.

Med konstatering af dette forhold meddelte jeg i brev af 24. august 2007 at min besigtigelse af detentionen den 6. august 2007 ikke gav mig grundlag for at foretage mig noget.

Ved inspektionen den 2. juni 2011 blev det bekræftet at detentionen ikke benyttes til indsættelse af tilbageholdte og domfældte i blot lidt længere tid. Jeg forstår det sådan at detentionen i Kangerlussuaq – ud over til berusere – kun anvendes til kortvarige ophold (først og fremmest af ”transportanter”, det vil sige personer der har ophold i detentionen i forbindelse med transport).

4 af de rapporter som jeg har modtaget til gennemgang, vedrører sådanne transportanter. Der er tale om 2 tilbageholdte og 2 anstaltsdømte. Rapporterne om de 2 tilbageholdte bærer Politiet i Sisimiuts stempel, men som anført i pkt. 6.1 lægger jeg til grund at der var tale om anbringelse i detentionen i Kangerlussuaq (og ikke i Sisimiut). Disse 2 anbringelser skete samtidig, og begge varede 12 timer og 55 minutter (fra kl. 17.05 til næste morgen kl. 06.00). På den ene af disse rapporter er det noteret at der var tale om at den pågældende var mellemlandet med overnatning, og jeg går ud fra at det samme gør sig gældende i det andet tilfælde. Anbringelserne af de anstaltsdømte varede henholdsvis 3 timer og 20 minutter (fra kl. 08.35 til kl. 11.55) og 11 timer og 40 minutter (fra kl. 20.00 til kl. 07.40).

Blandt de modtagne rapporter er også en rapport der angiver at vedrøre en tilbageholdt. Det drejer sig om en anbringelse den 5. februar 2011 (apnr. 205). Den pågældende blev anholdt kl. 04.35 og indsat i detentionen kl. 05.00. Det er både i detentionsblanketten og anholdelsesrapporten anført at den pågældende blev overført den 14. april 2011, men af tilsynsblanketten fremgår det at den pågældende blev overført til anstalt den 7. februar 2011, kl. 10.50. Den pågældende havde således ophold i detentionen i Kangerlussuaq i 2 døgn, 5 timer og 50 minutter. Det fremgår af anholdelsesrapporten og detentionsrapporten at den pågældende den 5. februar 2011, kl. 19.00, blev fremstillet i grundlovsforhør for retten (under brug af fjernkommunikation går jeg ud fra, jf. muligheden for at anvende denne fremgangsmåde i § 357, stk. 2, i lov om rettens pleje i Grønland). Anholdelsen blev ved denne fremstilling opretholdt i 3 dage. Der var således tale om anbringelse af en anholdt (der i øvrigt var beruset ved

anholdelsen) som fik opretholdt sin anholdelse under anbringelsen i detentionen i Kangerlussuaq. Det fremgår ikke hvad der var årsag til at den pågældende ikke blev overført før den 7. februar 2011.

Som nævnt skal tilbageholdte og afsonere der undtagelsesvis opholder sig i politiets detentioner mere end ganske kortvarig have udleveret et sparsomt møblement i det omfang det findes sikkerhedsmæssigt forsvarligt.

I den nye dagsbefaling af 23. februar 2011 omfatter afsnit 4 personer der som led i kriminalretsplejen har fået "opretholdt anholdelsen" (jf. § 358 i lov om rettens pleje i Grønland) eller er tilbageholdt som sigtede eller domfældt for kriminelt forhold. I den tidligere dagsbefaling der fortsat gjaldt da anbringelsen fandt sted i det konkrete tilfælde, omfattede afsnit 4 ikke personer der som led i kriminalretsplejen havde fået opretholdt anholdelsen, men udelukkende personer der var tilbageholdt som sigtede eller domfældt for kriminelt forhold. Indholdsfortegnelsen er dog ikke rettet i den nye dagsbefaling hvilket jeg går ud fra skyldes en fejl.

Jeg går ud fra at politimesteren vil sørge for at indholdsfortegnelsen til afsnit 4 ændres så den svarer til overskriften i selve afsnittet.

Personer der har fået opretholdt anholdelsen, er også medtaget i afsnit 4.3 om visitation i den nye dagsbefaling, og tilbageholdte er visse steder rettet til indsatte. Afsnit 4.9 bærer fortsat overskriften "Andre bestemmelser om behandling af tilbageholdte", og ovennævnte citerede afsnit i dette afsnit om udlevering af møblement omtaler også kun tilbageholdte.

Jeg beder politimesteren om at oplyse om det skal forstås sådan at det fortsat kun er tilbageholdte der skal have udleveret møblement, eller om det også gælder personer der har fået opretholdt anholdelsen – således at de (medmindre sikkerhedsmæssige hensyn undtagelsesvis taler herimod) skal tilbydes møblement hvis anholdelsen opretholdes, og opholdet herefter bliver "mere end ganske kortvarigt".

På baggrund af det oplyste under mit besøg i 2007 om at politistationen i Kangerlussuaq ikke er i besiddelse af møblement til opstilling i detentionscellerne, og efter min gennemgang af rapporten om anbringelsen den 5. februar 2011, må jeg lægge til grund at den indsatte i dette tilfælde ikke fik udleveret møblement i cellen efter opretholdelsen af anholdelsen den 5. februar 2011, kl. 19.00.

Som nævnt blev den pågældende først overført den 7. februar 2011, kl. 10.50. Da anbringelsen skete før den nye dagsbefaling blev udfærdiget, foretager jeg mig ikke mere vedrørende dette forhold.

Jeg har som det fremgår ovenfor, ingen bemærkninger til at der – under den forudsætning at der ikke opholder sig tilbageholdte eller domfældte i detentionen i Kangerlussuaq "i blot lidt længere tid" – ikke opbevares sparsomt møblement til opstilling i cellerne.

Hvis personer der har fået opretholdt anbringelsen, er omfattet af dagsbefalingens regler i afsnit 4.9 om udlevering af møblement, beder jeg i lyset af varigheden af anbringelsen i detentionen i den konkrete sag fra den 5. februar 2011 politimesteren om at overveje om der ved detentionen i Kangerlussuaq alligevel bør opbevares et sparsomt møblement (bord og stol, da der i cellerne er fast briks). Jeg bemærker i den forbindelse at jeg går ud fra at der på grund af muligheden for at anvende fjernkommunikation ved fremstilling af anholdte, jf. § 357, stk. 2, i lov om rettens pleje i Grønland, også fremover vil kunne forekomme ophold i detentionen i Kangerlussuaq af en varighed som ved anbringelsen i den konkrete sag.

Jeg beder politimesteren om at underrette mig om resultatet af overvejelserne.

5. Andre forhold

Efter § 6 i Politimesteren i Grønlands bekendtgørelse nr. 321 af 29. marts 2010 om tilbageholdte og domfældte i politiets detentioner skal en indsat snarest efter at være blevet anbragt i detentionen vejledes af personalet om sine rettigheder, pligter og øvrige forhold under opholdet.

Af politimesterens dagsbefaling af 23. februar 2011 fremgår det at Direktoratet for Kriminalforsorgens vejledning for anholdte og tilbageholdte (januar 2002) altid skal udleveres til anholdte og tilbageholdte i forbindelse med indsættelse i detentionen (jf. dagsbefalingens afsnit 3.9 og 4.9). Afsonere der anbringes i detentionen, skal have udleveret Direktoratet for Kriminalforsorgens vejledning (januar 2002) om fuldbyrdelse af frihedsberøvende foranstaltninger i Grønland (jf. dagsbefalingens afsnit 5.9).

I rapporten om min inspektion den 6. juni 2011 af detentionen i Ilulissat har jeg bemærket at jeg – da der i den nye dagsbefaling fortsat henvises til vejledninger fra 2002 – går ud fra at de ikke er erstattet af nye vejledninger eller revideret siden da. Jeg har bedt om at få oplyst om det er rigtigt forstået.

Jeg beder om at få oplyst hvorvidt vejledningen til anholdte rutinemæssigt udleveres til de detentionsanbragte (anholdte).

Da der ikke anbringes tilbageholdte eller domfældte i detentionen i Kangerlussuaq i blot lidt længere tid, foretager jeg mig ikke mere vedrørende spørgsmålet om vejledning af sådanne indsatte ved indsættelse i detentionen.

6. Sager til gennemsyn

Under inspektionen bad jeg som tidligere nævnt om kopi af de seneste 10 detentionsblanketter med tilhørende bilag (lægeerklæring mv.).

Jeg modtog materialet da jeg kom tilbage til detentionen i Kangerlussuaq den 7. juni 2011 i forbindelse med min hjemrejse til Danmark.

Det materiale som jeg har modtaget, omfatter 11 detentionsblanketter med tilhørende bilag og 11 anholdelsesrapporter om de samme anbringelser i detentionen.

De vedlagte bilag til detentionsblanketterne omfatter 4 lægeerklæringer og udskrift fra kriminalregisteret i alle tilfældene.

6.1. Lidt om sagerne

De 11 detentionsrapporter som jeg har modtaget, omfatter anbringelser i detentionen i perioden 2. februar 2011 til og med den 28. maj 2011. Den 3. februar 2011 og 28. marts 2011 var der henholdsvis 3 og 2 anbringelser der begge dage skete på samme tid. 2 af de anholdte den 3. februar 2011 blev således indsat i samme detentionscelle.

Som tidligere nævnt har 2 af detentionsblanketterne (og de tilsvarende anholdelsesrapporter) Politiet i Sisimiut stempel. I detentionsblanketterne er journalnummeret rettet fra 5508 (der anvendes af politiet i Sisimiut) til 5507 (der anvendes af politiet i Kangerlussuaq). Initialerne på den der udførte tilsyn med de pågældende, er desuden de samme som i de andre rapporter. Jeg lægger derfor til grund at der var tale om anbringelse i detentionen i Kangerlussuaq (og ikke i Sisimiut) i forbindelse med transport af de pågældende. Disse rapporter indgår derfor i gennemgangen nedenfor.

De 9 øvrige rapporter omfatter anbringelse i detentionen af 6 anholdte, 1 tilbageholdt og 2 anstaltsdømte. Som tidligere nævnt er der for så vidt angår den tilbageholdte rettelig tale om at den pågældende på tidspunktet for anbringelsen i detentionen i Kan-

gerlussuaq var anholdt og fik opretholdt anholdelsen under dette ophold. Den pågældende blev senere tilbageholdt.

Af rapporten om denne anbringelse og af 3 af rapporterne om anholdte fremgår det at de pågældende var berusede.

De 3 yderligere rapporter om anholdte vedrører anholdelser der fandt sted samtidig. Baggrunden for anholdelsen fremgår ikke af sagerne, men så vidt ses var der ikke tale om at de pågældende (også) var berusede. Anbringelserne varede 1 time og 10 minutter for 2 af de anholdte og 1 time og 40 minutter for den sidste (en af de 2 der delte celle).

Opholdet i detentionen må i disse sager sidestilles med anbringelse i venterum i Danmark.

De 2 afsonere og de 2 tilbageholdte med stempel fra Politiet i Sisimiut ses heller ikke at have været beruset, men havde ophold i detentionen i forbindelse med overførsel. Varigheden af anbringelserne i detentionen var i disse tilfælde som tidligere nævnt henholdsvis 3 timer og 20 minutter, 11 timer og 40 minutter (natten over) og – for begge de tilbageholdte – 12 timer og 55 minutter (også natten over).

6.2. Regelgrundlag

Det retlige grundlag for anbringelsen af henholdsvis berusede, anholdte, tilbageholdte og afsonere i detentionen er beskrevet i pkt. 2.1 ovenfor.

De nærmere regler for behandlingen af personer der er indsat i detentionen, findes som også nævnt dette sted i Politimesteren i Grønlands dagsbefaling om frihedsberøvelse i detentioner, nu dagsbefaling nr. 1 af 23. februar 2011 der trådte i kraft den 1. marts 2011. Denne dagsbefaling afløste som også allerede nævnt dagsbefaling nr. 1 af 2. maj 2008, der blev revideret den 30. januar 2009.

Da nogle af de detentionsrapporter som jeg har modtaget, vedrører anbringelser der fandt sted før den 1. marts 2011, er de omfattet af den tidligere gældende dagsbefaling. Der er imidlertid ikke forskel i reglerne i den tidligere gældende og den nugældende dagsbefaling på de områder der er omfattet af min gennemgang af sagerne nedenfor.

6.2.1. Bestemmelser om detentionsanbringelse af berusere

Efter dagsbefalingens afsnit 2 skal politiet tage sig af en person der er ”ude af stand til at tage vare på sig selv på grund af indtagelse af alkohol eller andre berusende og/eller bedøvende midler, og som træffes under forhold, der indebærer en fare for den pågældende selv eller andre eller den offentlige orden og sikkerhed.”

De berusede skal i det omfang det er forsvarligt, overgives til andre – herunder pårørende i hjemmet, hospital eller forsorgshjem – der kan tage sig af dem så længe rusen varer. En beruset må, ligeledes efter afsnit 2, kun indsættes i detentionen hvis det er strengt nødvendigt fordi der ikke er andre der på forsvarlig måde kan tage sig af den pågældende.

Det retlige udgangspunkt er således ikke indsættelse i detentionen.

Jeg beder politiet i Kangerlussuaq om at oplyse i hvilken udstrækning den nævnte fremgangsmåde praktiseres i Kangerlussuaq som alternativ til anbringelse af de pågældende i detentionen.

Den pågældende skal før indsættelse i detentionen ”**så vidt muligt** fremstilles for en læge” (eller efter omstændighederne for en sygeplejerske eller en anden repræsentant for sundhedsvæsenet). Lægen mv. skal undersøge om den berusede befinder sig i en tilstand der taler imod anbringelse i detentionen, og om den pågældendes tilstand eventuelt kræver behandling på sygehus eller lignende. Hvis der er oplysninger om at den pågældende er selvmordstruet – eller hvis dette efter oplysningerne om de personlige forhold ikke kan udelukkes – skal en sådan fremstilling altid ske før anbringelse i detentionen finder sted. Det samme gælder hvis der er mistanke om at den pågældende er syg eller kommet til skade.

Efter afsnit 2.2 må en beruset person ikke anbringes i detentionen mod lægens, henholdsvis sundhedspersonalets anvisning.

Dagsbefalingen indeholder endvidere detaljerede regler om visitation inden indsættelse i detentionen, om den berusedes (manglende) adgang til andre lokaliteter end selve detentionslokalet, om lukning (fuldstændigt) og aflåsning af døre til egentlige detentionslokaler, og om tilsyn med de detentionsanbragte berusere (jf. afsnittene 2.3 - 2.6). Efter afsnit 2.7 skal detentionsanbragte berusere udtages af detentionen så snart begrundelsen for frihedsberøvelsen og indsættelsen i detentionen ikke længere er til stede.

Dagsbefalingen indeholder en særlig regel om detentionsanbringelse af berusede børn. Et barn under 15 år må således kun anbringes i detentionen hvis anden anbringelse er sikkerhedsmæssigt uforvarselig som følge af barnets adfærd (dagsbefalingens afsnit 2). Der er endvidere i afsnit 2.9 en særlig regel om – pligtmæssig – underretning af forældrene og de sociale myndigheder.

Hvis børn under 15 år undtagelsesvist anbringes i detentionen, skal der føres et skærpet tilsyn med de pågældende (afsnit 2.6).

Endelig indeholder dagsbefalingen i afsnit 2.8 detaljerede regler om dokumentation for en lang række forhold i form af udfyldelse af den detentionsblanket der er vedlagt dagsbefalingen som bilag 2.

Se nærmere herom i pkt. 6.3 nedenfor.

6.2.2. Bestemmelser om detentionsanbringelse af andre end berusere

De nærmere regler om behandlingen af andre end berusere der indsættes i detentionen findes i dagsbefalingens afsnit 3, 4 og 5.

Der er nærmere regler om lægetilsyn med anholdte i dagsbefalingens afsnit 3.2. Der henvises til dette afsnit i afsnit 4.2 og 5.2.

Hvis der er oplysninger om at den pågældende er selvmordstruet – eller hvis dette efter oplysningerne om de personlige forhold ikke kan udelukkes – skal der ske fremstilling for en læge (eller efter omstændighederne for en sygeplejerske eller en anden repræsentant for sundhedsvæsenet) før anbringelse i detentionen finder sted. Det samme gælder hvis der er mistanke om at den pågældende er syg eller kommet til skade.

Hvis en anholdt er påvirket af spiritus i en sådan grad at indsættelse af den pågældende i detentionen af denne grund skønnes strengt nødvendig, skal den pågældende ”så vidt muligt under alle omstændigheder fremstilles for en læge” (eller efter omstændighederne for en sygeplejerske eller en anden repræsentant for sundhedsvæsenet) før indsættelse i detentionen. Der henvises i den forbindelse til dagsbefalingens afsnit 2.1 (jeg går ud fra at der burde have været henvist til afsnit 2.2 da dette afsnit vedrører fremstilling for en læge mv.).

I dagsbefalingens afsnit 3 om anholdte henvises der også til afsnit 2 om berusere for så vidt angår (bl.a.) visitation, tilsyn og dokumentation.

I dagsbefalingens afsnit 4 og 5 om tilbageholdte og afsonere henvises der også til afsnit 2 for så vidt angår tilsyn og dokumentation, dog er der særlige regler om reduceret tilsyn.

6.3. Udstrækning af pligten til at føre detentionsblanketter mv.

a. Det fremgår af dagsbefalingen at den blanket der er vedlagt som bilag 2 til dagsbefalingen, skal udfyldes – og på samme måde – uanset om den der anbringes i detentionen, er beruser, anholdt, tilbageholdt eller domfældt.

Jeg henviser til dagsbefalingens afsnit 2.8 (og til afsnit 3.8, 4.8 og 5.8 der indeholder en henvisning til reglerne i afsnit 2.8).

Som det også fremgår af den supplerende overskrift på detentionsblanketten ("vedr. berusere, anholdte, tilbageholdte og anstaltsdømte, der indsættes i detentionen"), synes pligten til at udfylde en detentionsblanket tilsyneladende først at indtræde i forbindelse med selve indsættelsen i detentionen.

Herved adskiller dagsbefalingen sig fra reglerne for tilbageholdelse af berusede personer i Danmark. Det fremgår således af Rigspolitichefens kundgørelse II, nr. 55, af 2. februar 2006 (bekendtgørelse nr. 9723) om anbringelse af berusede personer i politiets detentioner at også de foranstaltninger i forhold til berusede personer der består i tilbageholdelse med henblik på overgivelse til andre der på forsvarlig måde kan tage sig af den pågældende, indbringelse til hospital eller til forsorgshjem eller lignende, "skal fremgå af detentionsrapporten".

I rapporten af 3. september 2007 om detentionen i Nuuk bad jeg Politimesteren i Grønland om at oplyse om jeg havde forstået dagsbefalingen rigtigt på dette punkt.

Jeg bad endvidere politimesteren om en udtalelse om hvorvidt det ville være formålstjenligt om der var pligt til at udfærdige en detentionsblanket også i sager som ender uden at den pågældende bliver anbragt i detentionen. Jeg sigtede til at det behov for dokumentation som der med reglerne i dagsbefalingens afsnit 2.8 mv. er taget højde for, efter omstændighederne også synes at kunne være til stede selv om sagen ender med at den pågældende bliver kørt hjem eller andet.

Politimesteren oplyste i den anledning at en beruset person som frihedsberøves, skal opdateres i den elektroniske anholdelsesprotokol (for så vidt angår anholdelsesdato og -tidspunkt, initialer på anholdende polititjenestemand/betjent, visitation, grundlag for anholdelsen, oplysninger om eventuel spirituspåvirkethed, og endvidere opdatering ved evt. lægeundersøgelse, grundlovsforhør, overførsel og løsladelse).

Politimesteren anførte endvidere at de ovennævnte opdateringer efter hans opfattelse dækker det behov for dokumentation som der med reglerne i dagsbefalingens afsnit 2.8 er taget højde for.

I opfølgingsrapporten af 26. januar 2011 i sagen om detentionen i Nuuk noterede mig det som politimesteren havde anført.

b. Efter dagsbefalingens afsnit 2.8 mv. skal detentionsblanketten ”nøje udfyldes” med henblik på at tilvejebringe dokumentation for en lang række forhold. Det skal ske med henblik på – bl.a. – at kunne dokumentere

- om en person har været indsat i detentionen og i bekræftende fald i hvilket tidsrum,
- grundlaget for indsættelsen,
- om den pågældende blev skønnet at have været spirituspåvirket (og da i hvilken grad), selvmordstruet eller syg,
- om den pågældende har været fremstillet for en læge mv.,
- om han eller hun har været visiteret og har fået frataget genstande og penge mv.,
- om der har været ført tilsyn med den pågældende (og da i hvilket omfang og på hvilken måde),
- om der har været iværksat skærpet tilsyn (og da af hvem og med hvilket indhold og i hvilket omfang),
- om der for så vidt angår mindreårige er foretaget underretning af sociale myndigheder og eventuelt forældremyndighedsindehaver/værge, og
- hvornår den pågældende er løsladt eller afgivet til anstalt eller lignende.

Listen over forhold der skal kunne dokumenteres gennem detentionsblanketten, er blevet længere efter udstedelsen af dagsbefalingen af 2. maj 2008, revideret den 30. januar 2009, og nu dagsbefalingen af 23. februar 2011. Tilsvarende gælder mængden af rubrikker der skal udfyldes.

Det er endvidere i afsnit 2.8 bestemt at rubrikker som ikke er relevante for den enkelte indsættelse, skal overstreges.

Tilførslerne til detentionsblanketten skal så vidt muligt foretages løbende og i umiddelbar forbindelse med iværksættelse/udførelse af de foranstaltninger som tilførslen vedrører.

Efter afsnit 2.8 kan tilførsel til døgnrapport ikke erstatte tilførsel til detentionsblanketten.

Hvis der ses bort fra kravet om overstregning af rubrikker der ikke er relevante for den enkelte indsættelse, har politiet i Kangerlussuaq i alle de rapporter som jeg har gennemgået, med enkelte undtagelser dokumenteret de forhold der er opregnet i afsnit 2.8, i form af udfyldelse af de rubrikker i detentionsblanketten som svarer hertil.

Politiet i Kangerlussuaq har dog i ingen af de 11 sager brugt den version af detentionsblanketten der er vedlagt som bilag 2 til henholdsvis dagsbefalingen af 2. maj 2008, revideret den 30. januar 2009, og dagsbefalingen af 23. februar 2011, men derimod en anden blanket.

I den tidligere politimesters cirkulæreskrivelse til dagsbefalingen af 2. maj 2008 bemærkede politimesteren at der var udfærdiget en ny detentionsblanket der skulle anvendes indtil den elektroniske anholdelsesprotokol var fuldt ud implementeret. Samme detentionsblanket er bilag til den nugældende dagsbefaling.

Jeg går ud fra at detentionsblanketten nu foreligger elektronisk, og at politiet i Kangerlussuaq derfor fremover vil anvende den (elektroniske) detentionsblanket der er bilag til den til enhver tid gældende dagsbefaling.

6.4. Udskrift af kriminalregisteret

Det fremgår af dagsbefalingens afsnit 2.2 at der i forbindelse med at der træffes beslutning om indsættelse af berusere i detentionen skal trækkes en udskrift fra kriminalregisteret der skal hæftes sammen med detentionsblanketten. Samme regel findes ikke i afsnittet om anholdte, men af afsnit 2.8 fremgår det at detentionsblanketten skal opbevares i et særskilt ringbind sammen med en udskrift fra kriminalregisteret.

Der er vedhæftet en udskrift fra kriminalregisteret til alle de rapporter om anbringelse i detentionen som jeg har modtaget.

Ingen af de foreliggende udskrifter fra kriminalregisteret er udskrevet forud for indsættelsen i detentionen. I 9 tilfælde er udskriften udskrevet den 7. juni 2011, det vil sige samme dag som jeg modtog rapporterne. Disse tilfælde omfatter 3 af rapporterne om berusede personer. I det sidste af de 4 tilfælde om berusere er udskriften udskrevet dagen efter indsættelsen i detentionen.

Jeg beder om at få oplyst om der er trukket en udskrift fra kriminalregisteret i forbindelse med indsættelsen i detentionen i disse 4 tilfælde der drejer sig om rapporter med ap-numrene 177, 205, 327 og 744.

Jeg beder desuden om oplysninger om politiets praksis med hensyn til indhentelse af oplysninger fra kriminalregisteret.

6.5. Lægeundersøgelse

Dagsbefalingens regler om fremstilling af berusere for en læge mv. før eventuel anbringelse i detentionen er omtalt ovenfor under pkt. 6.2.1.

Anholdte, tilbageholdte og domfældte der er påvirket af spiritus skal også "så vidt muligt under alle omstændigheder fremstilles for en læge" (eller efter omstændighederne for en sygeplejerske eller en anden repræsentant for sundhedsvæsenet) før indsættelse i detentionen hvis der er tale om påvirkning i en sådan grad at indsættelse af den pågældende i detentionen af denne grund skønnes strengt nødvendig. Reglerne for anholdte der findes i dagsbefalingens afsnit 3.2, er omtalt i pkt. 6.2.2 ovenfor, og for så vidt angår tilbageholdte og domfældte henvises der i dagsbefalingens afsnit 4.2 og 5.2. til afsnit 3.2.

Alle kategorier af indsatte skal også undersøges af en læge (eller en anden sundhedsperson) før anbringelse i detentionen hvis der er oplysninger om at den pågældende er selvmordstruet – eller hvis dette efter oplysningerne om de personlige forhold ikke kan udelukkes. Det samme gælder hvis der er mistanke om at den pågældende er syg eller er kommet til skade.

Der skal også straks ske fremstilling for en læge mv. hvis der under anbringelsen opstår mistanke om at den pågældende er blevet selvmordstruet, syg eller skadet.

Der foreligger en udfyldt lægeerklæring i de 4 tilfælde der omfatter berusere.

I det ene tilfælde fremgår det hverken af detentionsrapporten eller lægeerklæringen hvornår lægeundersøgelsen fandt sted. I de 3 andre tilfælde er dato og klokkeslæt anført både i detentionsblanketten og lægeerklæringen, i det ene tilfælde dog i den forkerte rubrik. I ingen af de 3 tilfælde er tidspunkterne fuldstændig sammenfaldende, men i de 2 tilfælde er der dog kun en forskel på 5 minutter. I det sidste tilfælde (apnr. 205) er der en forskel på 1 time. Da der er angivet samme tidspunkt i detentionsblanketten og anholdelsesrapporten, og da der i tilsynsrubrikkerne er et notat om tilsynet 15 minutter efter det anførte tidspunkt i detentionsrapporten, lægger jeg til grund at lægetilsynet fandt sted på det tidspunkt som er anført i detentionsblanketten.

I 2 af de 3 tilfælde fandt undersøgelsen sted efter indsættelsen i detentionen, i det ene tilfælde dog kun 5 minutter efter indsættelsen (10 minutter hvis tidspunktet for lægeundersøgelsen i lægeerklæringen lægges til grund). I det andet tilfælde fandt undersøgelsen først sted 2 timer efter indsættelsen i detentionen.

Det fremgår af dagsbefalingens afsnit 2.2 – både den nugældende og den tidligere dagsbefaling – at der i tilfælde hvor det ”ikke er muligt forud for indsættelsen at fremstille den pågældende for en læge mv.”, skal udarbejdes en notits om grunden hertil. Jeg forstår det sådan at der skal udarbejdes en notits både når det ikke er mulig at fremstille for en læge mv. (jf. at lægeundersøgelse skal ske ”så vidt muligt”), og når det ikke er muligt at foretage denne undersøgelse før indsættelsen i detentionen (men først efter). I sagen om min inspektion af detentionen i Ilulissat har jeg bedt politimesteren om at oplyse om det er rigtigt forstået.

Der er ikke vedlagt en notits i det tilfælde hvor lægeundersøgelsen først fandt sted 2 timer efter indsættelsen i detentionen. Det drejer sig om en anbringelse den 5. marts 2011 med apnr. 327.

Hvis min antagelse i sagen om detentionen i Ilulissat er rigtig, er det beklageligt at der enten ikke er udarbejdet en sådan notits, eller at en notits ikke er vedhæftet i dette tilfælde.

I 3 tilfælde fremgår det af detentionsblanketterne og i alle 4 tilfælde af lægeerklæringerne hvem der foretog undersøgelsen, og at det var en sygeplejerske i alle tilfælde.

I 3 tilfælde fremgår det desuden af lægeerklæringerne og i 1 af de 3 tilfælde også af detentionsblanketten hvor undersøgelsen fandt sted. 2 af undersøgelserne foregik på sygeplejestationen og den sidste i detentionen.

Eventuelle skriftlige bemærkninger fra lægen skal ifølge dagsbefalingens afsnit 2.8 opbevares sammen med detentionsblanketten på politistationen i mindst 2 år i et særskilt ringbind. Der foreligger som nævnt en lægeerklæring i alle tilfælde på nær ét. I det ene tilfælde omfatter lægeerklæringen dog kun oplysning om den indsattes data, et notat om at pågældende var egnet til detentionsanbringelse og oplysning om hvem der foretog undersøgelsen.

6.6. Visitation

Ifølge dagsbefalingens afsnit 2.3 skal den berusede visiteres inden anbringelse i detentionen. Ved visitationen skal den pågældende fratages alle genstande som kan benyttes til at volde skade på den pågældende selv, på andre personer eller på ting. Ved visitationen skal der foretages en fuldstændig undersøgelse af den anholdte. Der bør så vidt muligt medvirke 2 polititjenestemænd til undersøgelsen.

Der gælder de samme regler for visitation af anholdte, jf. henvisningen i afsnit 3.3 til afsnit 2.3.

For så vidt angår tilbageholdte og domfældte fremgår det af afsnit 4.3 og 5.3 at der af hensyn til sikkerheden og overholdelse af ordensregler og andre regler i detentionen kan foretages visitation og fratages genstande.

Af afsnit 2.3 fremgår det desuden at effekter der fratages den pågældende ved visitationen, skal holdes adskilt fra effekter der tilhører andre.

Der er i detentionsblanketten en rubrik til brug for den indsattes kvittering når den pågældende ved løsladelsen modtager de effekter som er blevet frataget ham eller hende. Denne rubrik er imidlertid ikke – i modsætning til rubrikken til angivelse af om den pågældende blev visiteret og fik frataget genstande og penge mv. – omfattet af dokumentationskravet i afsnit 2.8.

Rubrikkerne i detentionsblanketten om visitation er udfyldt i 8 af de 11 tilfælde, herunder i 3 af de 4 tilfælde hvor de pågældende var berusede.

Det ene af de 3 tilfælde hvor rubrikkerne i detentionsblanketten om visitation ikke er udfyldt, er således 1 af de 4 tilfælde hvor den indsatte var beruset. Det drejer sig om det tilfælde hvor den pågældende blev registreret som tilbageholdt (apnr. 205). I afsnittet om visitation er der en underskrift fra en polititjenestemand i feltet til kvittering for udlevering af effekter der kunne tyde på at der blev frataget effekter.

De 2 andre tilfælde drejer sig om 2 af de 3 anbringelser der skete samtidig den 3. februar 2011 (apnr. 179 og 180).

Jeg beder om at få oplyst om det manglende notat om visitation i disse 3 tilfælde skyldes at der ikke blev foretaget visitation, eller om det skyldes en forglemmelse med hensyn til at gøre notat herom. Som det fremgår, er jeg opmærksom på at der i det ene tilfælde er en underskrift fra en polititjenestemand i rubrikken hertil i visitationsafsnittet.

Af notaterne om visitation fremgår det at der i alle tilfælde på nær ét skete visitation inden eller samtidig med indsættelsen i detentionen. I det sidste tilfælde – som er det ene af de 3 tilfælde af samtidig anbringelse hvor der blev foretaget visitation – blev visitationen foretaget 10 minutter efter anbringelsen. I 2 tilfælde medvirkede der 2 polititjenestemænd ved visitationen, i de øvrige kun én.

Det er i alle de 8 tilfælde hvor der er notat om visitation i detentionsblanketten, angivet om den pågældende blev frataget penge (i 4 tilfælde ved et nul). I 6 af de 8 tilfælde er det endvidere angivet om der ved visitationen blev frataget effekter, og i alle 6 tilfælde blev der frataget effekter. De 6 tilfælde omfatter de 4 tilfælde hvor der (også) blev frataget penge.

I 4 af de 6 tilfælde hvor der blev frataget effekter mv. forud for indsættelsen i detentionen, foreligger der kvittering fra både en polititjenestemand og den detentionsanbragte for henholdsvis udlevering og modtagelse af effekterne ved løsladelsen. I 2 af de 6 tilfælde foreligger der ingen kvittering fra den detentionsanbragte for modtagelse af effekterne ved løsladelsen, men i begge disse tilfælde foreligger der kvittering fra en polititjenestemand for udlevering af effekter. En sådan kvittering foreligger som nævnt også i et af de tilfælde hvor der ikke er notat om at der blev frataget penge og/eller effekter.

Jeg har noteret mig at der i disse tilfælde er en kvittering fra en polititjenestemand for udlevering af effekter ved løsladelsen.

Selvom kvittering fra den detentionsanbragte ikke er omfattet af dokumentationskravet, bør der efter min opfattelse gøres notat i de tilfælde hvor den pågældende ikke ønsker at kvittere. Det bør således efter min opfattelse i sådanne tilfælde udtrykkeligt fremgå hvorfor der ikke foreligger en kvittering fra den detentionsanbragte, og at effekterne er udleveret.

For så vidt angår sidstnævnte forhold vil det være tilstrækkeligt at den polititjenestemand der har løsladt den pågældende, angiver sine initialer eller underskriver blanketten – som det er sket i 3 tilfælde.

Dagsbefalingens afsnit 2.3 indeholder (bl.a.) følgende regler om "videregående" visitation:

"Hvis omstændighederne tilsiger en visitation, der kan krænke blufærdigheden, må denne visitation så vidt muligt alene foretages af personer af samme køn som den tilbageholdte. Er det ikke muligt at gennemføre en sådan visitation inden endelig detentionsanbringelse, foretages foreløbig visitation i overensstemmelse med foranstående. Den berusede undergives herefter et skærpet tilsyn, jf. nedenfor under afsnit 2.6. indtil den videregående visitation har fundet sted."

Blandt de 11 detentionsanbragte som indgår i min undersøgelse, er der én kvinde.

Visitationen blev i dette tilfælde ifølge detentionsblanketten foretaget af begge de 2 polititjenestemænd der sammen havde anholdt den pågældende kvinde. De pågældende polititjenestemænd er angivet ved initialer, men ud fra de øvrige oplysninger i sagerne kan det ses at begge polititjenestemænd var mænd.

Jeg har ikke fundet grundlag for at undersøge om der var tale om en videregående visitation i dette tilfælde, og jeg foretager mig på denne baggrund ikke mere vedrørende den konkrete sag. Derimod beder jeg om oplysning om praksis med hensyn til (videregående) visitation af detentionsanbragte der har et andet køn end de betjente der anholder vedkommende.

6.7. Tilsyn med berusere mv.

Efter dagsbefalingens afsnit 2.6 skal der føres tilsyn med berusere efter nærmere angivne retningslinjer i dette afsnit. Det samme gælder for de øvrige kategorier af indsatte (jf. dagsbefalingens afsnit 3.6, 4.6 og 5.6 hvor der henvises til afsnit 2.6). For så vidt angår tilbageholdte og afsonere gælder dog også særlige regler om reduceret tilsyn der dog først kan iværksættes når den pågældende har haft ophold i detentionen i 3 døgn.

Tilsyn kan ske ved personligt fremmøde i detentionen (fysisk tilsyn) eller som tekniske tilsyn ved kameraovervågning mv. med overvågningsmonitor på politistationen eller i

tilsynsførende polititjenestemænds private bolig. Det tekniske udstyr skal være godkendt af Rigspolitiet til elektronisk overvågning.

Jeg går ud fra at overvågningsudstyret i detentionen i Kangerlussuaq er godkendt af Rigspolitiet.

Fysiske tilsyn skal ske så ofte som hensynet til den enkelte indsatte sikkerhed gør det påkrævet, jf. dagsbefalingens afsnit 2.6.

Dagsbefalingen indeholder samtidig nogle minimumsregler for tilsynet med indsatte berusere mfl.

For detentionen i Nuuk, som er den eneste døgnbetjente politistation, gælder det at der så vidt muligt skal foretages tilsyn mindst én gang hver halve time. Er en detentionsanbragt fysisk tilset 2 gange, og er der ikke påvist forhold ved den pågældendes tilstand der nødvendiggør at fremtidige tilsyn sker som fysiske tilsyn, kan de efterfølgende tilsyn ske som tekniske tilsyn. Det fremgår udtrykkeligt af dagsbefalingen at selve detentionsanbringelsen ikke udgør et tilsyn.

Dagsbefalingen indeholder andre – og mindre ressourcekrævende – minimumsregler for ikke-døgnbetjente politidistrikter (med detentioner der er beliggende i samme by som politistationen) og for bygder uden fast polititjenestebetjening. Disse steder skal der som minimum ske tilsyn ved fysisk fremmøde 4 gange i døgnet. Der er i dagsbefalingen fastsat tidsrum for hvornår disse 4 fysiske tilsyn skal ske (morgen, middag, sen eftermiddag og sen aften).

Tidsrummene er som følger (citatet er et uddrag af dagsbefalingens afsnit 2.6):

”Ikke døgnbetjente hoved- og lokalstationer med detentioner, der er beliggende i samme by som politistationen:

I 5501 **Nanortalik**, 5502 **Qaqortoq**, 5503 **Narsaq**, 5504 **Paamiut**, 5506 **Maniitsoq**, 5507 **Kangerlussuaq**, 5508 **Sisimiut**, 5509 **Aasiaat**, 5510 **Qeqertarsuaq**, 5511 **Qasigiannguit**, 5512 **Ilulissat**, 5513 **Uummannaq**, 5514 **Upernavik**, 5515 **Pituffik (Thule Air Base)**, 5518 **Qaanaaq**, 5516 **Tasiilaq** (Ammassalik) og 5517 **Illoqqortoormiut** (Scorebysund)) skal indsatte som minimum tilses fysisk fire gange i døgnet, nemlig, i tidsrummet fra kl. 06.00 til kl. 08.00, i tidsrummet fra kl.

11.00 til kl. 13.00, i tidsrummet fra kl. 16.00 til kl. 18.00 og i tidsrummet fra kl. 22.00 til kl. 00.00.

Er en detentionsanbragt fysisk tilset to gange, og er der ikke påvist forhold ved hans tilstand, der nødvendiggør, at fremtidige tilsyn sker som fysiske tilsyn, kan efterfølgende tilsyn i de mellemliggende tidsrum (det vil sige i tidsrummet fra kl. 08.00 til kl. 11.00, i tidsrummet fra kl. 13.00 til kl. 16.00, i tidsrummet fra kl. 18.00 til kl. 22.00 og i tidsrummet fra kl. 00.00 til kl. 06.00) ske via lytte- og overvågningsudstyr, godkendt af rigspolitiet til elektronisk overvågning. Selve detentionsanbringelsen udgør ikke et tilsyn.

Tilsynet via lytte- og overvågningsudstyr skal ske så hyppigt, som den detentionsanbragtes tilstand gør det nødvendigt og mindst en gang i løbet af hvert af tidsrummene (det vil sige i tidsrummet fra kl. 08.00 til kl. 11.00, i tidsrummet fra kl. 13.00 til kl. 16.00, i tidsrummet fra kl. 18.00 til kl. 22.00 og i tidsrummet fra kl. 00.00 til kl. 06.00). Opstår der under denne form for tilsyn tvivl om den indsattes tilstand, skal der straks iværksættes et fysisk tilsyn af ham ved fremmøde i detentionen.”

Det fremgår desuden af dagsbefalingen at regionslederen, den operative/administrative leder, den daglige leder eller politimesteren efter en konkret vurdering kan træffe beslutning om at iværksætte et mere intensivt tilsyn (skærpet tilsyn). Oplysning om det nærmere indhold og omfang af et skærpet tilsyn samt måden hvorpå det skal udføres, skal fremgå af detentionsblanketten. Skærpet tilsyn kan kun ske ved fysisk tilsyn.

Der er i dagsbefalingen ikke krav om skærpet tilsyn hvis den detentionsanbragte – undtagelsesvist – ikke er blevet fremstillet for en læge før indsættelsen i detentionen (som der har været tale om i hvert fald i 1 tilfælde). Et sådant krav gælder ved anbringelse af berusede personer i de danske detentioner. Jeg henviser til § 9, stk. 4, i bekendtgørelse nr. 988 af 6. oktober 2004 om detentionsanbringelse (som ændret ved bekendtgørelse nr. 1419 af 13. december 2006 og bekendtgørelse nr. 565 af 25. maj 2010) og Rigspolicefens kundgørelse II, nr. 55 af 2. februar 2006, § 10, stk. 3 (om tilsynet med personer som er foreløbigt anbragt i politiets detentioner).

I opfølgingsrapporten af 15. februar 2011 om min inspektion i 2006 af detentionen i Paamiut har jeg bedt Politimesteren i Grønland om en udtalelse om dette forhold.

Det følger af reglerne at tilsyn først kan føres som teknisk tilsyn når der har været ført tilsyn ved personligt fremmøde i detentionen (mindst) 2 gange. Dette gælder uanset

om disse 2 fysiske tilsyn har været ført inden for de "obligatoriske" tidsrum eller ej. Det fremgår desuden at tilsynet inden for hvert af de "obligatoriske" tidsrum i mindst et tilfælde skal føres ved personligt fremmøde i detentionen uanset hvor mange tekniske tilsyn der måtte være foretaget forinden, og uanset i hvilken tilstand den detentionsanbragte nu måtte befinde sig.

Der er således krav om mindst 8 tilsyn i døgnet: Et fysisk tilsyn i hver af de "obligatoriske" perioder og et tilsyn i hver af de "mellemliggende" perioder. Der er som nævnt tale om minimumstilsyn, og der skal derfor føres yderligere tilsyn hvis det anses for nødvendigt. Som jeg bemærkede i rapporten om min inspektion i 2006 af detentionen i Paamiut, må behovet for tilsyn med en beruser alt andet lige antages at være størst i starten af detentionsanbringelsen.

I 10 af de 11 tilfælde gik der mellem 1 time og 10 minutter og 12 timer og 55 minutter fra indsættelsen af de pågældende i detentionen til løsladelsen. I det sidste tilfælde gik der – som tidligere nævnt – 53 timer og 50 minutter.

Jeg har undersøgt om der i de enkelte tilfælde er ført tilsyn i overensstemmelse med minimumsreglerne i dagsbefalingen (jf. afsnit 2.6).

Siden til tilsynsnotater i detentionsrapporten er udfyldt i alle tilfælde.

I de 3 (venterums)tilfælde hvor anbringelserne kun varede mellem 1 time og 10 minutter og 1 time og 40 minutter, er der notat om et enkelt fysisk tilsyn (som fandt sted allerede 5 minutter efter anbringelsen).

I alle de øvrige tilfælde har der været flere end ét tilsyn.

Alle tilsyn på nær 2 (i det ene tilfælde med 2 indsatte samtidig) er udført som fysiske tilsyn, og der har i alle tilfælde været tale om flere tilsyn end hvad der som minimum er krav om efter dagsbefalingen.

Det ene af de tekniske tilsyn er foretaget i det ene af de 2 tilfælde hvor der var tale om anbringelse af en anstaltsdømt (transportant). Det drejer sig om den anbringelse der varede 3 timer og 20 minutter. Den pågældende blev indsat kl. 8.35, og der var et tilsyn ved fremmøde kl. 9.15 og et teknisk tilsyn kl. 10.35. Kl. 11.55 blev den pågældende afhentet og overdraget.

Som nævnt kan tilsyn først føres som teknisk tilsyn når der har været ført tilsyn ved personligt fremmøde i detentionen (mindst) to gange.

Da den pågældende var tilset fysisk 1 time og 20 minutter tidligere og blev udtaget af detentionen 1 time og 20 minutter efter det tekniske tilsyn, giver det mig ikke grundlag for at foretage mig mere.

Det andet tekniske tilsyn var et samtidigt tilsyn med begge de 2 tilbageholdte der blev anbragt på samme tid i detentionen. Anbringelserne varede i disse tilfælde 12 timer og 55 minutter. Det tekniske tilsyn var det sidste af i alt 7 tilsyn, og det blev udført kl. 04.00.

Som nævnt var der i alle tilfælde bortset fra i de 3 ovenfor nævnte (venterums)tilfælde flere tilsyn med de indsatte.

I de 3 tilfælde vedrørende berusede indsatte hvor anbringelserne varede mellem 3 timer og 10 minutter og 5 timer og 55 minutter, var der således henholdsvis 3, 4 og 5 tilsyn. Jeg medregner ikke notater i tilsynsrubrikken om selve indsættelsen i detentionen og notater om (tilsyn ved) løsladelsen.

I det sidste tilfælde hvor den pågældende var beruset, og hvor anbringelsen varede mere end 2 døgn, var der under hele anbringelsen jævnlige tilsyn (i alt 27 tilsyn) med den pågældende der i løbet af anbringelsen (den 5. februar 2011) blev udtaget til afhøring og fremstilling. 2 af tilsynsnotaterne er notater om at den pågældende fik noget at spise. Begge notater er fra den 6. februar 2011.

For god ordens skyld bemærker jeg at jeg går ud fra at den pågældende også blev tilbudt noget at spise og drikke den 5. og 7. februar 2011.

Den dømte der havde ophold i detentionen i 11 timer og 40 minutter (natten over), blev tilset i alt 5 gange (3 gange før midnat, 1 gang om natten og 1 gang kl. 6.30 om morgenen). De 2 tilbageholdte der havde ophold i detentionen i 12 timer og 55 minutter (også natten over), blev som nævnt ovenfor tilset i alt 7 gange, hvoraf det sidste tilsyn som også nævnt dette sted var et teknisk tilsyn.

Jeg har således ingen bemærkninger til gennemførelsen af tilsyn med de indsatte under anbringelsen i detentionen.

6.8. Løsladelse

Løsladelsestidspunktet – eller tidspunktet for afgivelse til anstalt eller lignende – er (nu) direkte omfattet af dokumentationskravet i dagsbefalingens afsnit 2.8.

Der er notat om tidspunktet for løsladelse eller overførsel i rubrikken til angivelse af løsladelsestidspunktet i 10 af de 11 tilfælde. I det sidste tilfælde er der notat i rubrikken om overførsel, men det tidspunkt der er noteret heri, er ikke tidspunktet for overførsel fra detentionen i Kangerlussuaq. Dette tidspunkt fremgår af sidste tilsynsnotat i blankettens rubrikker om tilsyn. Også i alle de øvrige tilfælde er der notat om løsladelse eller overførsel i det sidste tilsynsnotat.

Opfølgning

Jeg beder om at oplysningerne mv. fra politiet i Kangerlussuaq sendes gennem Politimesteren i Grønland med henblik på at politimesteren kan komme med bemærkninger hertil. Jeg beder endvidere Politimesteren i Grønland om at sende det samlede materiale gennem Justitsministeriet med henblik på at ministeriet kan komme med bemærkninger hertil.

Underretning

Denne rapport sendes til politiet i Kangerlussuaq, Politimesteren i Grønland, Kriminalforsorgen i Grønland, Direktoratet for Kriminalforsorgen, Justitsministeriet, Rigspolitichefen og Folketingets Retsudvalg.

Lenart Frandsen
Inspektionschef